

Strategin bakom Trumps alla övertramp

Svenska Dagbladet den 7 februari 2025

Jag skriver min första kolumn sedan Donald Trump för andra gången tog över som USA:s president. Redan första dagen som president skrev Trump under över 20 exekutiva orders vilket enligt USA Today är mer än någon annan president åstadkommit. Den ena mer absurd än den andra. Så var ska man börja?

Ska jag, för det första, diskutera det helt exceptionella i att världens största demokrati nu har en president som benådat 1 500 personer dömda för brott (varav många för mycket allvarliga våldsbrott) i samband med stormningen av Kapitolium den 6 januari 2021? Stormningen som genomfördes i ett försök att förhindra certifieringen av föregående års presidentval som Donald Trump förlorade.

Eller är det bättre att, för det andra, fokusera på att Pax Americana – den långa period av relativ fred som framför allt väst men även övriga delar av världen upplevt sedan slutet av andra världskriget – kanske är på väg mot sitt slut? Den här perioden som präglats av ett starkt USA som i många avseenden bidragit till lugn i världen. Med en amerikansk president som vill ta kontroll över Gazaremsan, Panamakanalen och Grönland – med våld om det behövs – och införliva Kanada som en ytterligare amerikansk delstat känns USA som fredsstiftare långt borta.

Jag kan ju också stanna närmare min akademiska kontext. Till exempel kan jag, för det tredje, skriva om en av de få saker som alla ekonomer är överens om, nämligen att tullar och handelshinder är något av den mest effektiva värdeförstöring som finns. Och om absurditeten i att USA:s president nu lanserar just sådan värdeförstöring i stor skala med höga amerikanska tullar på varor från, i första steget, Mexiko, Kanada och Kina.

Och från den akademiska världen är det ju också, för det fjärde, viktigt att berätta om den enorma osäkerhet som uppstår med en president som gör sitt bästa för att ställa in utbetalningar av redan beviljade forskningsmedel och därmed försöker avbryta pågående forskning inom till exempel medicin. För att inte, för det femte, tala om tid och energi som just nu läggs på universitet och forskningscentra över hela USA för att ta bort ord (!) relaterade till inklusivitet och mångfald från hemsidor och dokument. Eftersom användning av sådana ord från och med nu innebär att forskning inte kan finansieras med federala medel.

Det är liksom för mycket. Så min nästa tanke blir att strunta i USA och dess nytilträdde president och skriva om något helt annat i stället. Det saknas ju inte ämnen på andra håll heller.

Men då slår det mig att det ju är precis vad hela strategin sedan 20 januari har gått ut på. Att det ska hända så mycket, på så många fronter och på ett så närmast slumpartat sätt att människor inte ska orka sätta sig in i frågorna, förstå vad de stora förändringarna innebär, och – i slutändan – protestera. Så jag kommer fram till att det, trots allt, är bättre att inte hålla tyst. Även om resultatet blir en kolumn lika disparat som Donald Trumps första veckor som USAs 47:e president.

Johanna Möllerström